

LUBLANSKE

NOVIZE

JANN. FRIDR. EGERJA,

Sabbota 11. d.

Lisfagnoja 1797.

Nro. 90.

Dunej 1. Lisfagnoja.

Svitli Zesar inu Zesariza sta vezheraj is Laksemburga lessem v' Dvorni Grad pershla.

Pretezheni teden so tudi domu pershli mla-di Prinzi, inu Prinzefine is grada Shenbrun.

Franzofsko.

Lord Malmesburi nam je odgovor poslal, na to, kar sta nasha pooblastena na mir oblubila; odgovor je ta: „London 5. Kosaperska,,

„Jes podpisan sim kralvim ministram pisanje pokasal, katero so meni franzoski moshje poslali;

lali; inu sim narozhenje dobil, sa odgovor dati, de sim le na raslozhno povele franzoskih visbarjov mesto Lille sputil; moje oblasti niso bile sapelive; nizh nisim opustil, kar bi glihanje perdershovalo, le sami franzoski visbarji so pozhasi ravnali, inu na dolgo ulekli, de se ni hitrisi glihalo, inu oni so krivi, de se je vse rasderlo. Ako ponujate, de bi supet na novizh glihat sazhele, vam nemorem drugiga nizh vezh odgovoriti, kakor, kar sim she v' mesti Lille sastopit dajal, kader sim odkrito inu raslozhno povedal, na kaj se smem v' glihanje spustiti. Tudi sim she povedal, de moj Kral nepusti vezh v' sovrashni desheli glihanja dershat, dokler mu ne bode resnizhno perterjeno, de bode negovi minister tako v' zhasti inu varnosti dershan, kakor je stanovitna inu davno posvezhena navada med isuzhenimi inu pametnimi kraljestvami; slasti, ako imate narozhenje, de bi mi sa en terden mir glihati sazhele. Profim, de meni verjamete, de vas pooblastene ministre franzoske republike perferzhno spofhtujem, jes

Podpisan: Malmesburi,

V' Parisi se je sa terdno svedelo, de posebej mir med nami inu Portugalam ni od Portugalzov poterjen.

Morski minister je osnanil, de so nashi morski roparji vezh bark v' pretezenim mesezi sovrashnikam pobrali, narvezh je angleskeh, inu

po

po vezh kanonov imajozheh; dve ste portugalske, katere same ste sa tri millione liber urnosti nosile. Shtiri barke so v' nash brod mesta Brest perpelane, katere so k' angleskem kupziskem barkam is Jamaike flishale. Jamaika je en otok v' morji del Nord v' Ameriki; otok je eden med taistimi, kateri se Antilski imenujejo; flishi anglesam, inu je bogat na ufini, pavoli, zukri, kakao, inu na tobaki.

Po Franzoskim so nepokoji semterke ustali, slasti v' okrajnah pruti poldnevi. Ti nepokoji so prezej veliki, inu snajo gerdo safmerdeti.

Slushba ozhitne varnosti je v' Parisi skerbna, inu ojstra; te dni so pregleduvali shtazune bukviskih prodajavzov, inu vezh buk v' prozhu sili, katere so super republiko inu katere sa kraljevo oblast perjetno pishejo. Tudi je nekaj noviz prepovedanih, katere niso pisane po republikanskim duhu. Minister ozhitne varnosti je povele dal, de sledni novizar po vsm franzoskim mu ima shtiri natiske svojeh noviz poshilat, fizer mu bode pisanje prepovedano, inu nobena posta ne bode smela takeh noviz okoli nosit.

Holland 16. Kosoperska

Nash Admiral Vinter nam je pisal „

Ves prepaden inu shalosten vam povem, de vezheraj 11. dan Kosoperska smo angleske barke sagledali; mi se postavimo v' versto; jes dam snamine, de barke se imajo tefno ukup dershat;

Vetri

vętri so nam branili, barke nafhe so tudi premalo gibežne. Ob enajstih se boj perzhnę, sovrashnik mahne skus sřędo nafhe verste; mu pustim, kęr ga mislim od drugeh negoveh bark odrešat. Al vse nizh nepomaga, mi se pozhasi lę po samim biemo; al anglesi ględajo po vezh bark zhes eno nafheh poshilat. Mene tri na enkrat popadejo. Nafha barka Hercules sazhne s' plamenam goręti, inu pruti meni tezhi; jęf se ognem, inu med shtir sovrashne pridem, drevze inu vervi so mi postręlene; ravno sim snamine dajat otel, de mi nafhe na pomozh pridejo, kar mi veruvzo is roke ena kugla isbie. Vse je v' smęshnavi, dim pokriva barke, jęf nizh okoli sebe vidit nemorem, kar je nad barko, je doli pobito; ob dvęh sgubim nafhe barke, vęter ih odnese, inu ob tręh se sovrashniku podam. Moje ludi perporozhim, so se berhko vojskovali; od obęh strani je bil terdovraten boj, inu dosti je pobitih. Tudi Anglesi so shkodo terpęli. Ta dan je meni v' mojim shivlenji nar nesřęzhnishti; defilih ni bilo pomankanje, ne na serzhnosti, ne na mozhi, vender nisim mogel nesřęzhe odverniti. Nafhi sovrashniki sami sposnajo, de smo se junashko branili. Nobena vojska ni bila tako krivava, pa je tudi smertna sa naf. Kader si en malo oddihnem, bom vezh pisal. Sedaj mi angleski admiral perpusti, te zherke na vaf narediti, de bodete vędeli sa ujęte skerb imęti. Perporozhim vedove tih, kateri so pobiti, slasti vedovo mojiga kapitana Rossum, katerimu sta ob

pol

pol dveh oba stegna odstrelena bila. On she ni mertv, al sa nega shivljenje ni veliko upanja. Dvema offizirjama so leve noge odbite, med katerima eden je moj lastni nuk. Prosim, de mi perpušhenje daste, domu priditi, de se bom dalaj odgovorit mogel, jef

Nesrežhni admiral: Vinter.

Hollendarške barke so nasaj perfhle, ena bres noge, druga bres roke; tukaj ni drevez inu veruvz, tam ni rivza inu prędniga konza; eni manka kermilo, drugi zęliga sadniga konza. Trinajst ih je perteklo v' Tekfel, shtir v' Maaf. Desęt ih pogrešhamo.

Sbiralishe je sklenilo, de se ima skerb imęti, kako bomo to rano sazheľili, druge barke perpravili, ranene inu vędove s' potrębo previdili, inu tim kaj darovali, katęri so se v' boju moshko derskali.

Nemshko.

Kęr na unim kraji ręke Rajna ludje gerdo rasganjajo, inu deshele v' republike podęlujejo, kakor klavez mefo v' klobase; je kurfirst is Kęlna pifal zhes tę prekuzie eno pertoshenje na sbor nemfskiga rajha v' Regensburgi na 16. dan Kosa-perfska.

Soldatje venpotęgnenih franzosov pod po-velam Prinza Konde sazheľajo it pod Moshko-vitar-

vitarja. Osmi dan Kofaperska so na Svabfkim odrinili, gredo pruti meſti Ulm; tukaj stopio na ladie, ſe peſejo po Donavi; Prinz Konde pa ſe je ſhe po ſuhim naprej pelal. Doſti med nimi niſo otli v' Moſhkovio iti, ſo is ſluſhbe ſtopili; ſatorej zela truma ne ſneſe zheſ ſhtir al pet tavſhent moſh.

Lublana

Prajsovſki Kral je ſlo bolen, al umerel ſhe ni; kakor ſe je ſkuſi ſadne novize ſvedelo.

Med Benezhani inu Franzosimi ni bilo boja v' Forlanii, temuzh ſtreſ je bil ſavolo pogrēbfkiga obhajanja po rankim generalu Hoche ſkuſi tri dneve, inu ker ſo nekateri ſoldatje v' oſtarii dobre vole inu vineni poſtali, ſo ſe med ſeboj sbili, de ſo nekateri rane dobili, inu mogli v' ſhpital pelani biti. Kar ſmo tedaj uni dan od prajsove ſmerti, inu od boja na benedſkim rekli, ſe more le od bolesni Krala v' Boruſii, inu od eniga majheniga tepesha med pianimi ſaſtopit.

Povēdanje od ſlovenſkiga jeſika.

Doneſ bomo ſazheli govorit od prebivaliſhov pervih krajnzov. Piſar Prokopius pravi, de ſo v' ſlabeh kozhah prebivali, katere ſo bile ſemterke redko ſejane; meſta ſo bile ſkuſi rimſke vojske raſdjane, ſlovenzi od mozhniſhih luſtvov na teſnobo ugnani, inu ſo mogli v' hribih, gorah, inu ſneſhnikih varnoſt iſkat.

Imena od hribov inu rek so še sda ostale, kakor so bile per Rimlanih inu Gregih; imena od mest pa so nove, sato, ker so posnishi al na podertiah popred rasdjanih postavlene. Kraf, koka, Trojane, Drava, Sava, Korka, Kopa, Terst, Logatez, Zele, Hrushiza, Pola so filno stare imena; mlajshi pak so Lublana, Novo mesto, Bistriza, dosti drugih, inu niso snane per starih pisarjih med Rimzi inu Gregi.

Kraj eniga prebivalisha se imenuje Mesto naj bode velik al majhen; ako je obsidan inu mozhen, je grad.

Emona je bila she rasdjana, kader so flovenzi na krajnsko perishi, inu so ta kraj, ker sedaj Lublana stoji, Gradishe imenovali; niso namrezh vedeli, de to poderto mesto je per Rimzih imelo ime: Emona; drugiga pa ni bilo vidit, kakor rasvaleno osidje, to je rasdjan grad, ali gradishe. Tako se v' dosti krajih po nashi desheli gradishe imenuje, ker je nekidaj kaki grad stal.

Vmerli so v' Lublani.

31. dan Kosaperska.

Angela Vradavi, zukrarza, 35. l. v' hręnovi gasi Nro. 9.

1. dan Listagnoja.

Franze Tertnik, ostirski sin, 1. l. v' krishanski gasi Nro. 316.

2. dan.

Ursha Hręnovka, dekle, 70. l. v' studentovski gasi.

An-

- Anſhe Sufhnik, kmet, 54. l. per uſmilenih.
 3. dan.
 Shteſan Janak, hlapez, 15. l. per uſmilenih.
 4. dan.
 Goſpod Joſef Kovazh, pravdni beſednik inu
 doktor v' pravizah, 43. l. na novim Tergi
 Nro. 299.
 Viſoko rojen inu zhaſti ureden Baron Raſtner,
 fajmaſhter nekidani v Menguſhi, 78. l. per
 S. Jakobi Nro. 71.
 Matheus Mari, uklenenez, 27. l. v' pokorni
 hiſhi.
 Anton Anzhizh, hlapez, 20. l. per uſmilenih.

**Shitna žena v' Lublani na tergu
 ta 8. dan Liſtagnoja 1797.**

	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.
Pſheniza 1. mernik	2	3	1	59	1	51
Turſhiza - - -	—	—	—	—	—	—
Ròsh - - - -	1	27	1	19	1	18
Jezhmen - - -	—	—	—	—	—	—
Proſo - - - -	1	25	—	—	—	—
Ajda - - - -	1	17	—	—	—	—
Ovef - - - -	—	58	—	—	—	—

Vendana od Lublaſke meſtne Goſpoſke
 na 8. dan Liſtagnoja 1797.